

9.3.2021

U 12/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle EU:n sekä Kiinan kansantasavallan välisen investointisopimuksen neuvottelemisesta

Kirjoita tähän

Kuten valtioneuvoston kirjelmässäänkin todetaan; Kiina on EU:n suurimpia kauppakumppaneita, ja 1,4 miljardin ihmisen markkina. EU on maailman kolmanneksi suurin talous. EK:n aiemmin selvittämät suomalaisyritysten kohtaamat suurimmat haasteet Kiinassa ovat valtiontuet, tasapuolinen pääsy julkisiin ja valtionyhtiöiden hankintoihin sekä kasvava digitaalinen protektionismi. Onkin kestävätilanne, jos EU:n ja Kiinan väliset kaupallistaloudelliset suhteet eivät nojaa yhteiseen sääntöpohjaan ja tasaisempaan pelikenttään markkinoillepääsyn suhteen. Neuvoteltu investointisopimus vie meitä kohti tätä tavoitetta, muttei yksinään vielä perille.

Jo julkaistun sopimustekstin perusteella voi jo päätellä, että tämän investointisopimuksen suurimpia hyötyjä ovat EU ja eurooppalaisyritykset. Euroopan markkina on ollut tähän asti monella tapaa avoin ulkomaisille investoijille - nyt otetaan askelia kohti vastavuoroisempaa investointimahdollisuutta Kiinassa. Suomalaisten vientiyritysten kannalta on olennaista, että niille avautuu nyt aiempaa parempi ja luotettavampi pääsy Kiinan markkinoille esimerkiksi valmistavassa teollisuudessa, ympäristöteknologiassa, pilvipalveluissa sekä terveys-, ja energiasektoreilla.

Vaikka poliittinen sopu on syntynyt, komissio ei vielä ole julkaissut koko sopimustekstiä. Täten kaikkia eri toimialoja koskevat sitoumukset ja rajoitukset eivät ole tiedossamme. Kun loppu sopimusteksti julkaistaan, EK tulee perehtymään näihin yhdessä toimialaliittojen ja jäsenyritystensä kanssa ja saattaa lausua niistä vielä erikseen.

Sopimuksessa kiinalaisilta valtionyhtiöiltä edellytetään, että ne noudattavat markkinoiden normaaleja kilpailupelissäntöjä. Kiina ei saa myöskään enää jatkossa pakottaa eurooppalaisia yrityksiä luovuttamaan teknologiaosaamistaan tai perustamaan yhteisyrityksiä vastineeksi markkinoillepääsystä. Samoin vaaditaan läpinäkyvyyttä valtiontukien jakamisessa omille yrityksille. Investointisopimuksen päätehtävä on suojata ulkomaisia yrityksiä syrjinnältä.

EU- ja kauppapolitiikka
Hanna Laurén

9.3.2021

On kuitenkin tärkeää, että tähän sopimukseen saatiin sisällytettyä myös ihmisoikeussitoumuksia ja ympäristövelvoitteita. Nämä kirjaukset antavat paremmat mahdollisuudet vaikuttaa kestäväen kehityksen puolesta Kiinassa.

Nämä eri näkökohdat huomioiden suomalainen elinkeinoelämä pitää sopimusta merkittävänä askeleena eteenpäin. Puollamme sopimuksen hyväksymistä ja tehokasta toimeenpanoa, mutta alleviivaamme valvonnan merkitystä. EU-komission tulee puuttua nykyistä ankarammin sopimusrikkomuksiin ja epäreiluun kilpailuun.

EU:n ja etenkin pienen vientimaan etu on aina se, että kansainvälisen kaupan pelisäännöistä pystytään neuvottelemaan ja sopimaan. Erityisen tärkeää se on suhteessa Kiinan kaltaiseen talousmahtiin, jonka enustetaan nousevan maailman suurimmaksi kansantaloudeksi 2020-luvun loppuun mennessä.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Hanna Laurén
Johtaja